Обґрунтування
про прийняття постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку»

Відповідно до частини другої статті 2 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) правила ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку розробляє і адмініструє оператор ринку та затверджує Регулятор.

Частиною четвертою статті 2 Закону встановлено, що правила ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку визначають, зокрема, порядок реєстрації учасників ринку «на добу наперед» (далі – РДН) та внутрішньодобового ринку (далі – ВДР), порядок та вимоги до забезпечення виконання зобов'язань за договорами купівлі-продажу електричної енергії на цих ринках, порядок організації та проведення торгів, визначення цін та проведення розрахунків на цих ринках, порядок врегулювання спорів, порядок внесення змін до правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку.

Разом з цим, пунктом 3.1.8 глави 3.1 розділу ІІІ Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених Постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308 (далі – Правила РДН/ВДР) визначено, що відповідно до потреб учасників РДН/ВДР можуть запроваджуватися нові типи заявок, зокрема такі, як зв'язана блочна заявка, гнучка заявка тощо. Для запровадження нових типів заявок оператор ринку проводить з учасниками РДН/ВДР відповідні консультації та за їх результатами ініціює внесення змін до Правил РДН/ВДР. До набрання чинності рішенням Регулятора щодо запровадження нових типів заявок оператор ринку забезпечує готовність програмного забезпечення оператор ринку для його реалізації.

Так, листом від 14.05.2026 № 01-41/1288 АТ «ОПЕРАТОР РИНКУ» надано до НКРЕКП пропозиції щодо внесення змін до Правил РДН/ВДР в частині вдосконалення положень Правил РДН/ВДР шляхом:

запровадження циклічної блочної заявки на торги на РДН, що є взаємопов'язаною парою простих блочних заявок з протилежними напрямками виду операції (купівля та продаж), які повинні бути або повністю виконані, або повністю відхилені разом;

запровадження заявки типу «айсберг» на торги на ВДР, що є погодинною заявкою, що має загальний заявлений обсяг купівлі/продажу електричної енергії, поділений на менші за обсягом частини («верхівки»), які відображуються у реєстрі заявок для інших учасників РДН/ВДР по черзі, а після акцепту відображеної у реєстрі заявок «верхівки» автоматично буде відображена наступна «верхівка» (з новою позначкою часу подання заявки) і цей процес повторюватиметься поки не буде акцептований весь заявлений обсяг або не закінчиться дія заявки;

спрощення процедури внесення змін у заявки на ВДР та створення можливості коригування таких заявок замість їх повторного подання.

UB
НКРЕКП
№2367-22.1.2/26 від 11.11.2026
КЕП: Сідоров І. В. 11.11.2026 15:09
3FAA9288358EC00304000000A322320033BFE200
Сертифікат дійсний з 07.04.2025 до 05.04.2027 10:28

Відповідно до викладеного, Департаментом енергоринку були опрацьовані надані пропозиції змін та розроблено проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку», яким передбачено внесення змін до Правил РДН/ВДР, у частині запровадження нових типів заявок на торги на РДН та торги на ВДР, а також можливості коригування заявок на ВДР.

Разом з цим, Проєкт постанови згідно зі статтею 15 Закону про НКРЕКП, має ознаки регуляторного акта та з метою одержання зауважень та пропозицій від інших органів державної влади, фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб, був оприлюднений на офіційному вебсайті НКРЕКП за посиланням: https://www.nerc.gov.ua/news/opryliudniuietsia-proiekt-postanovy-shcho-maie-oznaky-rehuliatornoho-akta-zminy-do-pravyl-rynku-na-dobu-napered-ta-vnutrishnodobovoho-rynku.

Відповідно до положень Закону про НКРЕКП та Порядку проведення відкритого обговорення проєктів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866, 02 вересня 2026 року відбулось відкрите обговорення отриманих Регулятором від заінтересованих сторін зауважень та пропозицій до Проєкту постанови, за результатами якого було складено протокол відкритого обговорення разом з таблицею узгоджених пропозицій та їх обґрунтуванням, який оприлюднено на офіційному вебсайті НКРЕКП за посиланням: https://www.nerc.gov.ua/news/opryliudniuiutsia-rezultaty-vidkrytoho-obhovorennia-proiektu-rishennia-shchodo-zatverdzhennia-zmin-do-pravyl-rynku-na-dobu-napered-ta-vnutrishnodobovoho-rynku.

Водночас, згідно з частиною другою статті 2 Закону про ринок, проєкти правил ринку, правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, кодексів системи передачі та систем розподілу, кодексу комерційного обліку, правил роздрібного ринку, інших нормативно-правових актів, що можуть вплинути на конкуренцію, підлягають погодженню з Антимонопольним комітетом України.

У свою чергу, Проєкт постанови погоджений листом Антимонопольного комітету України від 03.11.2026 № 128-06/01-489-НПА.

Разом з цим, листом від 04.09.2026 № 01-41/2092 АТ «ОПЕРАТОР РИНКУ» надано пропозиції щодо відтермінування набрання чинності Проєкту постанови.

Ураховуючи зазначене, Департамент енергоринку пропонує до прийняття Проєкт постанови.

Директор
Департаменту енергоринку **Ілля СІДОРОВ**

ПРОЄКТ

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ (НКРЕКП)

ПОСТАНОВА

_____ Київ № _____

Про затвердження Змін
до Правил ринку «на добу наперед»
та внутрішньодобового ринку

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 308, що додаються.

2. АТ «ОПЕРАТОР РИНКУ» не пізніше ніж за тридцять днів до дня впровадження відповідного типу заявки на торги на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку оприлюднити на власному вебсайті оновлену редакцію інструкції з користування програмним забезпеченням оператора ринку та забезпечити можливість тестування учасниками ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку нових типів заявок.

3. Ця постанова набирає чинності 01 грудня 2026 року, але не раніше дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, крім пункту 1 та підпункту 2 пункту 2 Змін, які набирають чинності з 01 листопада 2027 року.

Голова НКРЕКП Юрій ВЛАСЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг
_____№_____

Зміни до Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку

1. У главі 3.5 розділу ІІІ:

1) абзац п’ятий пункту 3.5.3 виключити;

2) абзац перший пункту 3.5.4 після слів «при надходженні» доповнити знаком і словом «/коригуванні».

2. У додатку 4:

1) у пункті 1.3 глави 1:

в абзаці першому слова «та пов’язаними» замінити знаком та словами «, пов’язаними та циклічними»;

доповнити новим підпунктом такого змісту:

«1.3.3. Циклічна блочна заявка – це взаємопов’язана пара простих блочних заявок з протилежними напрямками виду операції (купівля та продаж). Прийняття циклічної блочної заявки може відбутися лише за умови акцепту обох заявок, які входять до такої заявки.

Циклічна заявка повинна містити 1 просту блочну заявку на купівлю та 1 просту блочну заявку на продаж.

Максимальна кількість пар циклічної блочної заявки, що подається одним учасником РДН/ВДР щодо однієї доби постачання – 5 пар.»;

2) у главі 2:

пункт 2.2 викласти в такій редакції:

«2.2. Погодинні заявки можуть бути звичайними та типу «Айсберг».

Заявка типу «Айсберг» – погодинна заявка, що має заявлений обсяг купівлі/продажу електричної енергії, поділений на менші за обсягом частини («верхівки»), які відображаються у реєстрі заявок для інших учасників РДН/ВДР по черзі. Після акцепту відображеної у реєстрі заявок «верхівки» автоматично буде відображена наступна «верхівка» і цей процес повторюватиметься поки не буде акцептований весь заявлений обсяг або не закінчиться час дії заявки.

Звичайна погодинна заявка на торги на ВДР повинна містити:

1) торгову зону, у якій планується купівля-продаж електричної енергії;

2) дату доби постачання і розрахунковий період, якого стосується заявка;

3) вид операції (купівля або продаж);

4) EIC-код учасника ринку (учасника РДН/ВДР), що подає заявку;

5) пропонований обсяг продажу або купівлі електричної енергії;

6) ціну продажу або купівлі електричної енергії;

7) умову виконання відповідно до пункту 2.6 цієї глави;

8) дату і час закінчення дії заявки відповідно до пункту 2.5 цієї глави;

9) дату та час подання заявки;

10) КЕП уповноваженої особи учасника РДН/ВДР;

11) ідентифікаційний номер заявки.

Заявка «Айсберг» повинна містити:

1) торгову зону, у якій планується купівля-продаж електричної енергії;

2) дату доби постачання і розрахунковий період, якого стосується заявка;

3) вид операції (купівля або продаж);

4) EIC-код учасника ринку (учасника РДН/ВДР), що подає заявку;

5) пропонований загальний обсяг продажу або купівлі електричної енергії;

6) обсяг «верхівки»;

7) ціну продажу або купівлі «верхівки»;

8) крок зміни ціни «верхівки»;

9) дату і час закінчення дії заявки відповідно до пункту 2.5 цієї глави;

10) дату та час подання заявки;

11) КЕП уповноваженої особи учасника РДН/ВДР;

12) ідентифікаційний номер заявки.»;

абзац перший пункту 2.6 після слова «виконання» доповнити словами «звичайних погодинних».

3. У додатку 5:

1) у пункті 4:

абзаци другий – сьомий підпункту 4.8 замінити новим абзацом другим такого змісту:

«Спеціальний підхід застосовується у разі існування в точці перетину будь-яких заявок, що мають умову неподільності обсягу.»;

у підпункті 2 підпункту 4.10 слова та знаки «профільованої/простої/зв'язаної/гнучкої блочної» замінити словами та знаками «профільованої блочної/простої блочної/пов'язаної блочної/циклічної блочної/гнучкої»;

2) у пункті 6:

у підпункті 6.3:

підпункт 2 після абзацу другого доповнити новим абзацом третім такого змісту:

«проста блочна заявка на купівлю є частиною циклічної блочної заявки та пов'язана з нею проста блочна заявка на продаж не прийнята;».

У зв'язку з цим абзац третій вважати абзацом четвертим;

підпункт 3 замінити двома новими підпунктами 3 та 4 такого змісту:

«3) приймається повністю у випадку невиконання умови, визначеної абзацом другим підпункту 2 цього підпункту, якщо одночасно виконуються такі умови:

проста блочна заявка на купівлю є частиною пов'язаної блочної заявки та збільшення витрат на купівлю електричної енергії за материнською простою блочною заявкою порівняно із запланованими у заявці витратами компенсується зменшенням витрат від купівлі електричної енергії за пов'язаними з нею дочірніми блоками порівняно із запланованим у відповідних блоках заявки витратами;

прийняття заявки максимізує коефіцієнт соціального доходу (КСД);

4) приймається повністю у випадку невиконання умови, визначеної абзацом другим підпункту 2 цього підпункту, якщо одночасно виконуються такі умови:

проста блочна заявка на купівлю є частиною циклічної блочної заявки та збільшення витрат на купівлю електричної енергії за простою блочною заявкою на купівлю порівняно із запланованими у заявці витратами компенсується збільшенням доходу від продажу електричної енергії за

пов’язаною з нею простою блочною заявкою на продаж порівняно із запланованим у цій заявці доходом;

прийняття заявки максимізує коефіцієнт соціального доходу (КСД).»;

у підпункті 6.4:

підпункт 2 після абзацу другого доповнити новим абзацом третім такого змісту:

«проста блочна заявка на продаж є частиною циклічної блочної заявки та пов’язана з нею проста блочна заявка на купівлю не прийнята;».

У зв’язку з цим абзац третій вважати абзацом четвертим;

підпункт 3 замінити двома новими підпунктами 3 та 4 такого змісту:

«3) приймається повністю у разі невиконання умови, визначеної абзацом другим підпункту 2 цього підпункту, якщо одночасно виконуються такі умови:

проста блочна заявка на продаж є частиною пов’язаної блочної заявки та зменшення доходу від продажу електричної енергії за материнською простою блочною заявкою порівняно із запланованим у заявці доходом компенсується збільшенням доходу від продажу електричної енергії за пов’язаними з нею дочірніми блоками порівняно із запланованим у відповідних блоках заявки доходом;

прийняття заявки максимізує коефіцієнт соціального доходу (КСД);

4) приймається повністю у разі невиконання умови, визначеної абзацом другим підпункту 2 цього підпункту, якщо одночасно виконуються такі умови:

проста блочна заявка на продаж є частиною циклічної блочної заявки та зменшення доходу від продажу електричної енергії за простою блочною заявкою на продаж порівняно із запланованим у заявці доходом компенсується зменшенням витрат на купівлю електричної енергії за пов’язаною з нею простою блочною заявкою на купівлю порівняно із запланованими у цій заявці витратами;

прийняття заявки максимізує коефіцієнт соціального доходу (КСД).»;

підпункти 6.5 та 6.6 викласти в такій редакції:

«6.5. Пов’язана блочна заявка на купівлю електричної енергії:

1) приймається повністю (коефіцієнт прийняття дорівнює 1 або 100 %), якщо:

виконані всі умови підпункту 1 підпункту 6.3 цього пункту;

проста блочна заявка, що у пов’язаній заявці визначена материнською, повністю прийнята;

виконані умови, зазначені у підпункті 3 підпункту 6.3 цього пункту;

2) не приймається (коефіцієнт прийняття становить 0 або 0 %), якщо виконана хоча б одна з умов, зазначених у підпункті 2 підпункту 6.3 цього пункту, яка згідно з вимогами підпункту 3 підпункту 6.3 цього пункту не компенсована.

6.6. Пов’язана блочна заявка на продаж електричної енергії:

1) приймається повністю (коефіцієнт прийняття дорівнює 1 або 100 %), якщо:

виконані всі умови підпункту 1 підпункту 6.4 цього пункту;

проста блочна заявка, що у пов’язаній заявці визначена материнською, повністю прийнята;

виконані умови, зазначені у підпункті 3 підпункту 6.4 цього пункту;

2) не приймається (коефіцієнт прийняття становить 0 або 0 %), якщо виконана хоча б одна з умов, зазначених у підпункті 2 підпункту 6.4 цього пункту, яка згідно з вимогами підпункту 3 підпункту 6.4 цього пункту не компенсована.»;

доповнити новим підпунктом такого змісту:

«6.9. Циклічна блочна заявка:

1) приймається повністю (коефіцієнт прийняття дорівнює 1 або 100 %), якщо:

виконані одночасно всі умови підпункту 1 підпункту 6.3 цього пункту та підпункту 1 підпункту 6.4 цього пункту;

виконані умови підпункту 4 підпункту 6.3 цього пункту (для простої блочної заявки на купівлю) або умови підпункту 4 підпункту 6.4 цього пункту (для простої блочної заявки на продаж);

2) не приймається (коефіцієнт прийняття становить 0 або 0 %), якщо виконана хоча б одна з умов, зазначених у підпункті 2 підпункту 6.3 цього пункту або підпункті 2 підпункту 6.4 цього пункту, яка не компенсована згідно з вимогами відповідно підпункту 4 підпункту 6.3 або підпункту 4 підпункту 6.4 цього пункту.».